

Marcin Moskalewicz

"Rodzinne rodowody i wspomnienia", Henryk Andrzej Gaertner, Henryk Ludwik Gaertner, Kraków 2011 : [recenzja]

Acta Medicorum Polonorum 3, 215-216

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jerzy Dymecki, Wspomnienia starego lekarza dla wnuków i prawnuków spisane. Warszawa 2011, ISBN 9788392461395

Prof. Jerzy Dymecki, emerytowany kierownik Zakładu Neuropatologii Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie napisał książkę intencjonalnie przeznaczoną dla rodziny, ale zdecydował się wydać ją drukiem, tym samym rozszerzając krąg czytelników swoich wspomnień. Książka ma wiele zdjęć i przedstawia przede wszystkim życie rodzinne autora, chociaż historyk medycyny znajdzie w niej też nieco ciekawych informacji, np. o pierwszym w Polsce przypadku choroby Hallervordena-Spatza.

(AM)



Henryk Andrzej Gaertner, Henryk Ludwik Gaertner, Rodzinne rodowody i wspomnienia. Kraków 2011, ISBN 9788375058222

Seneka Młodszy, żyjący na przełomie tysiącleci, napisał w swych „Dialogach”: „Staraj się również przedłużyć pamięć o swoim bracie przez jakieś trwałe świadectwo w swoich pismach. To bowiem jedno wśród tworów ludzkich jest dzieło, któremu nie szkodzi niszczycielska potęga czasu, którego nie strawi żadna długowieczność. Wszystkie inne pamiątki, które powstają przez budowę z kamieni, potężne bloki z marmuru i przez usypane z ziemi mogiły, nie zapewniają długiego trwania w pamięci, ponieważ same rozpadają się w nicłość”. Na te słowa powołują się autorzy, ojciec i syn.

Pierwszy rozdział jest poświęcony genealogii Gaertnerów, przypuszczalnie pochodzenia niemieckiego lub austriackiego. Na naszym terenie nazwisko po raz pierwszy występuje w Krakowie w XIV w., gdy siostra Mikołaja Kopernika wyszła za mąż za kupca Bartłomieja Gaertnera. W czasach współczesnych pierwsi Gaertnerowie od XVIII w. byli związani wprawdzie z Tarnowem, a w ostatnich czterech pokoleniach – z Krakowem. Byli prawnikami (4), medykami (5) i filologami (2). W drugim rozdziale o genealogii Bachledów Curusiów zamieszczone są: zwięzła historia Zakopanego i jego parafii oraz rodu Bachledów, osiadłych na Równi Krupowej od około 1600 r. Ich znaczenie społeczne wiąże się z rozrostem i rozgałęzieniami genealogicznego drzewa, a także z licznymi koligacjami, budowaniem i kupowaniem licznych posesji oraz działalnością społeczną i gospodarczą.

Dalsze rozdziały dotyczą już pojedynczych członków rodu. Pierwszym jest Henryk Karol, profesor uniwersytetów w Krakowie, Lublinie i Lwowie, polonista o znacznym dorobku naukowym w dziedzinach historii języka polskiego i dawnego

piśmiennictwa, stylistyki, gramatyki, dydaktyki i popularyzacji wiedzy. Dalszymi: żona Henryka Karola – Anna Natalia, z domu Bachleda Curuś, absolwentka filologii UJ i jej syn Włodzimierz Bronisław, bardzo utalentowany 15-letni chłopiec, zastrzelony przez Niemców w czasie okupacji. Szósty rozdział przedstawia życiorys i działalność naukową, dydaktyczną, społeczną i kulturalną Henryka Andrzeja. Jego żona, Ludwika Maria Gaertner, z domu Kuroś, doktor farmacji, wieloletnia kierowniczką laboratoriów szpitalnych, jest tematem rozdziału siódmego. Ósmy rozdział opisuje życiorys i działalność ostatniego przedstawiciela Gaertnerów, Henryka Ludwika, dyplomowanego lekarza i aktualnego prawnika, współwłaściciela kancelarii adwokackiej i deweloperskiej spółki GDK w Krakowie.

Rozdział o Henryku Karolu ma w załączeniu jego ciekawy esej o Chopinie z roku 1920, dedykowany swej przyszłej żonie, a rozdział o Henryku Andrzeju – wspomnienia z przedwojennego dzieciństwa, młodości i szkół we Lwowie i Krakowie oraz niemieckiej okupacji w Zakopanem i Krakowie. W książce znajduje się 11 zdjęć i 5 schematów.

Książka jest nie tylko powrotem autorów do ich rodzinnych korzeni, lecz również wspomnieniem minionych czasów.

(MM)



Wanda Kocięcka, Pęknięte ogniwa: rozmowy z przeszłością. Lublin 2011, ISBN 9788372224453

O ile poprzednie książki prof. Wandy Kocięckiej przedstawiały jak najdosłowniej rozumiane wydarzenia z przeszłości, ta ma charakter bardziej literacki niż dokumentacyjny. Jest pełna aluzji do przeszłości, lecz nie jest pracą stricte historyczną. Mówi wiele o osobowości Pani Profesor i wartościach dla Niej ważnych.

(AM)



Stanisław Kosiedowski, Profesor Waław Tadeusz Szybalski, Lwowianin, Polak, naukowiec, filantrop, Kraków 2012, lwow.eu/szybalski/walaw/broszura.pdf

Książka ukazała się w związku z konferencją „50-lecie terapii genowej. Wkład Profesora Waław Szybalskiego do nauki i ludzkości” w siedzibie